

تاثیر بازار های مالی با تاکید بر بازار بانک و بازار سرمایه بر توسعه پایدار در

ایران با تاکید بر بحرانهای مالی

وحید شیخ علی^۱

مهرزاد معین پور^۲

چکیده:

ارتباط میان پس اندازها و سرمایه گذاری یا در بازارهای مالی و یا توسط واسطه های مالی نظیر بورس اوراق بهادار و بازار بانک و در کل بازار مالی فراهم می شود. کارایی و عملکرد مثبت بازارها و واسطه های مالی با تاثیر گذاری بر میزان و کیفیت سرمایه گذاری به عنوان یکی از ارکان اصلی رشد و توسعه پایدار، از اهمیت بالایی در اقتصاد برخوردار است. بازارهای مالی و واسطه های مالی نقش مهم و بسزایی در شکوفایی اقتصاد دارند. در واقع وجود و کارکرد اصلی بازارهای مالی و واسطه های مالی، ایجاد زمینه برقراری ارتباط میان پس اندازکنندگان و سرمایه گذاران است. ممکن است افرادی باشند که مازاد منابع مالی داشته و هیچ برنامه ای نیز برای آن نداشته باشند.

در مقاله حاضر به بررسی تاثیر بازار های مالی با تاکید بر بازار بانک و بازار سرمایه بر توسعه پایدار در ایران با تاکید بر بحرانهای مالی پرداخته شده است و تخمین مدل با استفاده از روش گشتاورهای تعمیم یافته GMM برای اقتصاد ایران و طی دوره زمانی ۱۳۶۳ تا ۱۳۹۷ صورت پذیرفته است. نتایج حاصل از برآورد مدل نشان دهنده تأثیر مثبت شاخص سهام بورس اوراق بهادار تهران بر شاخص توسعه پایدار در ایران می باشد یعنی می توان گفت با افزایش قیمت شاخص سهام بورس، شاخص توسعه پایدار دچار رشد مثبت می شود. مطابق با تخمین مدل تاثیر بازار بانک بر شاخص SSI مثبت و معنی دار می باشد و نشان از سهم توسعه پایدار از بازارهای مالی را دارد. مطابق با نتایج مدل تاثیر سرمایه گذاری مستقیم خارجی نیز بر شاخص توسعه پایدار مثبت و معنی دار می باشند. و در نهایت تاثیر بحرانهای مالی جهانی بر شاخص توسعه پایدار منفی و از لحاظ آماری معنی دار می باشد.

کلمات کلیدی:

بازارهای مالی - بانک - بازار سرمایه - توسعه پایدار - بحران های مالی

مقدمه:

”توسعه اقتصادی“ عبارتست از رشد همراه با افزایش ظرفیت های تولیدی اعم از ظرفیت های فیزیکی، انسانی و اجتماعی. در توسعه اقتصادی، رشد کمی تولید حاصل خواهد شد اما در کنار آن، نهادهای اجتماعی نیز متحول خواهند شد، نگرش ها تغییر خواهد کرد، توان بهره برداری از منابع موجود به صورت مستمر و پویا افزایش یافته، و هر روز نوآوری جدیدی انجام خواهد شد. علاوه می توان گفت ترکیب تولید و سهم نسبی نهاده ها نیز در فرآیند تولید تغییر می کند. توسعه امری فراگیر در جامعه است و نمی تواند تنها در یک بخش از آن اتفاق بیفتد. توسعه، حد و مرز و سقف مشخصی ندارد بلکه بدلیل وابستگی آن به انسان، پدیده ای کیفی است (برخلاف رشد اقتصادی که کاملاً کمی است) که هیچ محدودیتی ندارد.

• توسعه اقتصادی دو هدف اصلی دارد:

^۱ کارشناس ارشد علوم اقتصادی (کارمند بانک ملت)

^۲ کارشناس ارشد علوم اقتصادی